

llum!

Intervenció artística al Castell de Montjuïc

Francesca Llopis

19 de desembre de 2016 - 3 de març de 2017

INTRODUCCIÓ

La muntanya de Montjuïc és un penya-segat que dibuixa l'skyline de Barcelona i té una olor penetrant en els records de la meua infància: l'entrançable parc d'atraccions, que era molt més modern que el del Tibidabo; les tristes visites al cementiri del sud per enterrar els familiars en els petits nínxols i visitar les tombes de personatges admirats, com en Salvat-Papasseit, que quan va morir va dir: "llum, llum!"; les barraques que van desaparèixer per ordre del dictador... i la culminació amb l'arribada al castell per observar el port i la ciutat, que en aquell temps era trista i bruta. Des d'allà dalt admiràvem un mar imperceptible des dels carrers on vivíem i ens meravellàvem com a barcelonines veient tota la ciutat, però el castell ocupat pels militars no ens feia gens de gràcia.

La fortalesa de Montjuïc és un contenidor —testimoni d'una llarga història de fets que han succeït durant més de 1.000 anys a Barcelona, observats des del mirador—, vinculada a moviments revolucionaris, defensa i assetjament de la ciutat, i també va exercir com a espai de repressió, tortura i mort.

És un castell que engloba una història carregada de memòries i energies que han d'estar en constant revisió, com he copsat en les diverses visites per reflexionar sobre aquesta proposta artística.

CONCEPTE

Plantegem un dispositiu expositiu que abordi, conceptualment i simbòlicament, maneres d'aproximar-se i reflexionar sobre la memòria. Ho farem a través dels elements que col·locarem en la fortalesa del castell de Montjuïc.

Proposem una doble instal·lació que, d'una banda, emprengui simbòlicament i problematitzi la **crystal·lització de la memòria i l'oblit** i, de l'altra, convoqui a reflexionar-hi, com una **experiència transformadora**, il·luminant la ciutadania en la construcció d'una memòria viva, present i en transferència contínua.

L'arquitectura de l'edifici ha estat essencial per al desenvolupament del projecte. L'estructura angulada i lineal dialogarà amb les formes orgàniques, sinuoses i humanitzades que el projecte **llum!** vol aportar.

Els visitants descobriran, en diferents llocs del paisatge que ens ocupa, elements que els faran pensar en la rosada d'un nou dia.

llum! és una obra que vol fer participants els artesans de la nostra ciutat a través de la seva producció i, alhora, fer valdre el seu ofici.

Humm!

LLUM! (luz!)

Francesca Llopis nos interpela a partir de una obra instalativa emplazada en la Fortaleza de Montjuic, Barcelona, España, sobre los abordajes de la memoria. Una instalación lumínica en el muro del Patio de Armas, que nos atrae como el faro sobre la montaña, que iluminaba vigilante las costas de Barcelona en el siglo XI.

Llum!, una palabra cargada de simbolismo, que nos introduce en la historia de luchas, revoluciones, guerras, muertes, derrotas y victorias de Cataluña. Memorias mudas e invisibles de hombres y mujeres plasmadas en las grietas del Castillo, que poéticamente se hacen visibles a través de los trazos de la escritura.

Sobre la explanada, Rosada de Demá la instalación de 70 gotas de agua construidas en cristal, dispuestas en el Baluard y otras áreas de la Fortaleza, que invita a los ciudadanos a descubrirlas en el paisaje, trazando caminos y abriendo conexiones, como un ejercicio de articulación de visiones, percepciones y sensaciones, que rompan metafóricamente con el olvido.

Cómo enfrentamos el pasado? es una pregunta que propone la obra de Llopis, ejercicio que nos convoca a abrir reflexiones, a recuperar territorios perdidos o abandonados, a levantar miradas desde la diversidad y la diferencia, desde lo "contemporáneo", nos dice Agamben a "leer de modo inédito la historia"¹, instalando puentes, que permitan construir colectivamente una memoria viva.

Una sociedad construye su presente y avanza hacia un futuro sin amnesia, (si es consciente de su historia), apropiándose de su pasado, creando narraciones que transformen esas experiencias traspasadas de generación en generación. En este escenario el valor del arte es el de articular esos diálogos y visibilizarlos, abriendo el campo de la representación de la memoria a múltiples posibilidades.

Luz Muñoz (Curadora de arte)

¹ Que es lo contemporáneo? Giorgio Agamben, 2008

